VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 220)**
z dnia 5 lipca 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 220)

5 lipca 2018 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Izabeli Kloc (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. Informację o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2018) 310, 369, 371, 385, 386 w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r., COM(2018) 398, 437, 444, 445, 453, 454 w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. oraz COM(2018) 446, 448 w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.;

II. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej zharmonizowane przepisy dotyczące mianowania przedstawicieli prawnych w celu gromadzenia dowodów na potrzeby postępowań karnych (COM(2018) 226 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej;

III. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego system europejskich morskich pojedynczych punktów kontaktowych i uchylającego dyrektywę 2010/65/UE (COM(2018) 278 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej;

IV w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych (COM(2018) 225 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Moskwa** podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wraz ze współpracownikami, **Łukasz Piebiak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Rafał Czarski**, **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych oraz **Paweł Bachmat**, **Marcin Fryźlewicz**, **Dorota Olejniczak** – eksperci z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam wszystkich członków Komisji, państwa ministrów oraz towarzyszące im osoby.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I, czyli informacji o dokumentach Unii Europejskiej, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r.: COM(2018) 310, 369, 371, 385, 386, w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.: COM(2018) 398, 437, 444, 445, 453, 454 oraz w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokumenty: COM(2018) 446 i 448. Czy do wymienionych dokumentów chcecie państwo zgłosić jakieś uwagi? Nie słyszę. Czy możemy przyjąć wymienione dokumenty bez zgłaszania uwag? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych wyżej dokumentów**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

W tej chwili przejdziemy do rozpatrzenia punktu, który był pierwotnie oznaczony jako pkt III. Po zmianie będzie to pkt II. Chodzi o rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej zharmonizowane przepisy dotyczące mianowania przedstawicieli prawnych w celu gromadzenia dowodów na potrzeby postępowań karnych (COM(2018) 226 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska rządu Rzeczypospolitej Polskiej. Rząd jest reprezentowany w tej sprawie przez pana ministra Łukasza Piebiaka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska i jednocześnie bardzo przepraszam za zmianę kolejności, ale nie zdążyli jeszcze dotrzeć na posiedzenie wszyscy posłowie sprawozdawcy. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak:

Rozumiem, że rozpoczynamy od punktu oznaczonego pierwotnie jako pkt III.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Tak jest.

Podsekretarz stanu w MS Łukasz Piebiak:

Szanowni państwo, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, rozpatrywany projekt dyrektywy ma na celu zobowiązanie dostawców usług elektronicznych do wyznaczenia przedstawiciela prawnego w Unii, co usprawni i przyspieszy pozyskiwanie dowodów. Wraz z omawianym później projektem rozporządzenia jest to pakiet legislacyjny mający na celu usprawnienie transgranicznego dostępu do dowodów elektronicznych, tzw. e-evidence.

Nałożenie obowiązku wyznaczenia przedstawiciela prawnego na wszystkich dostawców usług prowadzących działalność w Unii ma zapewnić, że w każdym przypadku będzie wiadomo, kto jest adresatem nakazu wydanego w celu uzyskania dowodów na potrzeby postępowania karnego. Takie rozwiązanie pozwoli również na sprawne zidentyfikowanie adresata nakazu w sytuacji, gdy siedziba podmiotu oferującego usługi elektroniczne na terenie Unii w rzeczywistości znajduje się poza terytorium Unii Europejskiej.

Zadaniem przedstawiciela prawnego ma być odbieranie i wykonywanie decyzji wydawanych przez organy krajowe państw członkowskich Unii w celu gromadzenia dowodów na potrzeby postępowań karnych. Przedstawicielem prawnym będzie mogła zostać zarówno osoba prawna, na przykład oddział lub siedziba główna dostawcy usług, jak i osoba fizyczna wyznaczona pisemnie przez dostawcę usług. Do realizacji celów wcześniej wspomnianych dostawca będzie miał możliwość wyznaczenia więcej niż jednego przedstawiciela prawnego. Dodatkowo obowiązek wyznaczenia przedstawiciela prawnego nie będzie dotyczył tych dostawców, którzy mają swoją siedzibę na terenie jednego państwa członkowskiego i oferują usługi tylko na jego terytorium. Tak przedstawia się krótka charakterystyka dokumentu.

Kilka zdań na temat stanowiska rządu. Rząd ocenia inicjatywę Komisji pozytywnie i popiera dalsze prace nad tą inicjatywą. Takie stanowisko bierze się stąd, iż uważamy, że projekt może prowadzić do istotnej jakościowo zmiany w zakresie dostępu do elektronicznych dowodów popełnienia przestępstwa również wówczas, gdy sprawca posłużył się usługami elektronicznymi lub infrastrukturą zarządzaną przez podmiot, który nie ma swojej siedziby na terytorium państwa, w którym toczy się postępowanie. Projek-

towana dyrektywa doprowadzi ponadto do wyeliminowania przeszkód w swobodnym świadczeniu usług i zapewni dostawcom usług równe warunki działania. Jednocześnie organy ścigania państw członkowskich będą mogły efektywnie gromadzić dowody działalności przestępczej.

Rząd od samego początku uczestniczył w dyskusji nad tą inicjatywą, stojąc na stanowisku, że rozwiązanie problemu transgranicznego dostępu do dowodów elektronicznych wymaga ambitnego podejścia, a zaproponowane rozwiązania muszą być nastawione przede wszystkim na efektywność i przydatność z punktu widzenia organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Projektowana dyrektywa przewiduje szeroki katalog dostawców usług elektronicznych, którzy mają podlegać jej przepisom. Są to osoby fizyczne lub prawne świadczące usługi łączności elektronicznej, usługi społeczeństwa informacyjnego, w tym sieci społecznościowe, internetowe platformy handlowe umożliwiające użytkownikom zawieranie transakcji oraz inne usługi hostingowe, a także usługi nazywania domen internetowych i numerów IP oraz powiązane usługi ochrony danych i usługi proxy.

Rząd polski będzie opowiadał się dodatkowo za wprowadzeniem do projektu rozwiązań umożliwiających przechwytywanie danych elektronicznych w czasie rzeczywistym, a nie jedynie ich zabezpieczeniem i dostępem w trybie ex post. Brak przedstawionego rozwiązania może prowadzić do utraty istotnych dowodów z punktu widzenia postępowania karnego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą Komisji jest pan poseł Krzysztof Truskolaski. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Krzysztof Truskolaski (N):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, pan minister Piebiak powiedział praktycznie wszystko, ale dodam od siebie jeszcze dwa zdania na temat omawianego projektu dyrektywy. Obecnie mamy do czynienia ze zróżnicowanym podejściem państw członkowskich Unii do nakładania obowiązków na dostawców usług, zwłaszcza w kontekście postępowań karnych. Można mówić o fragmentacji rozwiązań, szczególnie w odniesieniu do dowodów elektronicznych, ponieważ niektórzy dostawcy usług przechowują informacje, które mogą okazać się istotne na potrzeby prowadzenia postępowań przygotowawczych i w sądowych sprawach karnych. Wspomniana fragmentacja stwarza stan niepewności prawa z punktu widzenia zainteresowanych, ponieważ mogą oni podlegać różnym, niekiedy sprzecznym ze sobą obowiązkom i systemom sankcji, w zależności od tego, czy świadczą swoje usługi na poziomie krajowym, transgranicznie, wewnątrz Unii czy spoza terytorium Unii.

W celu ograniczenia przeszkód w swobodnym świadczeniu usług niniejsza dyrektywa ustanawia dla dostawców usług obowiązek wyznaczenia przedstawiciela prawnego w Unii Europejskiej, którego zadaniem będzie odbieranie, przestrzeganie i wykonywanie decyzji organów krajowych wydanych w celu gromadzenia dowodów na potrzeby postępowań karnych. Ograniczenie występujących przeszkód powinno zapewnić lepsze funkcjonowanie rynku wewnętrznego, w sposób zgodny z rozwojem wspólnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Obowiązek wyznaczenia przedstawiciela prawnego ciążący na wszystkich dostawcach usług prowadzących w Unii działalność daje pewność, że w każdym przypadku będzie wiadomo, kto jest adresatem nakazu wydanego w celu uzyskania dowodów na potrzeby postępowania karnego.

Jeżeli chodzi o ocenę skutków prawnych, to przewidywanym skutkiem prawnym wynikającym z przyjęcia dyrektywy będzie konieczność wprowadzenia do krajowego porządku prawnego obowiązku wyznaczenia przez dostawców usług elektronicznych świadczących usługi na terenie Unii Europejskiej przedstawiciela prawnego w jednym z jej państw członkowskich. Jeżeli chodzi o skutki społeczne, to dyrektywa przyczyni się do sprawniejszego uzyskiwania przez organy ścigania dowodów w postaci danych elektronicznych, a co za tym idzie, ułatwi efektywniejszą walkę z przestępczością. Oczekiwanym skutkiem jest zmniejszenie liczby tzw. cyberprzestępstw. Należy uznać, że opiniowany projekt pozostaje w zgodzie z zasadą pomocniczości. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie widzę. Czy pan minister chciałby coś dopowiedzieć?

Podsekretarz stanu w MS Łukasz Piebiak:

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Szanowni państwo, chciałabym zaproponować przyjęcie następującej konkluzji: **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2018) 226 – wersja ostateczna i podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie widzę. Dziękuję bardzo. Zamykam rozpatrywanie pkt III.

Ponieważ nadal jest nieobecny poseł sprawozdawca do pkt II, proponuję, abyśmy w tej chwili przeszli do pkt IV. Rozpatrzymy go jako pkt III. Przypominam, że ten punkt przewiduje rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego system europejskich morskich pojedynczych punktów kontaktowych i uchylającego dyrektywę 2010/65/UE (COM(2018) 278 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska rządu. Widzę, że na szczęście stawił się pan poseł sprawozdawca do tego punktu, a więc możemy go rozpatrzyć, a później wrócimy do pana ministra Piebiaka, gdyż cały czas jeszcze czekamy na posła Cieślińskiego.

Rząd w tym punkcie jest reprezentowany przez panią minister Annę Moskwę, podsekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Bardzo proszę panią minister o krótkie przedstawienie stanowiska rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Anna Moskwa:

Wysoka Komisjo, przedmiotowe rozporządzenie znajduje się na etapie koncepcyjnego tworzenia. Jego głównym założeniem jest harmonizacja interfejsu dostępowego oraz procedur stosowanych i aktualnie funkcjonujących w krajowych pojedynczych punktach kontaktowych. Całość jest zbliżona do obecnej struktury środowiska informatycznego krajowego punktu kontaktowego. Innowacją jest harmonizacja systemu na poziomie europejskim i ujednolicenie administracyjnych procedur. Rząd popiera takie podejście, ponieważ służy ono efektywniejszemu udostępnianiu i ponownemu wykorzystaniu danych oraz obniża obciążenia administracyjne europejskich armatorów, w tym także polskich.

Perspektywa wejścia w życie wynosi około pięciu lat, z czego rok przypada na opracowanie, a cztery lata to okres przejściowy. Całkowity koszt wyniesie ponad 1 mln zł, ale warto zauważyć, że jest on niższy, niż gdybyśmy próbowali sami podobny system opracować w kraju na własną rękę. Z racji harmonizacji na poziomie europejskim system daje użytkownikom większe korzyści. Rząd popiera projekt na obecnym etapie prac. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję, pani minister. Sprawozdawcą Komisji jest pan poseł Tadeusz Cymański. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Na wstępie chcę bardzo przeprosić za spóźnienie. Człowiek ma taką cechę, że chciałby być wszędzie, a nie potrafi być nawet w dwóch miejscach jednocześnie. Uroczystość związana z wprowadzeniem do obiegu przez Pocztę Polską pięknego znaczka przedłużyła się i stąd wzięło się moje spóźnienie.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Rozumiemy, panie pośle. Proszę przejść do przedstawienia stanowiska Komisji.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Mówię o tym tylko dlatego, żebyście państwo mogli zrozumieć, jak silna była pokusa, której ostatecznie uległem, a poza tym nie spodziewałem się, że prace Wysokiej Komisji będą toczyły się tak szybko.

Szanowni państwo, jak usłyszeliśmy przed chwilą, temat jest niezwykle ważny, absorbujący i ciekawy. Z konieczności mój koreferat nie może być zbyt obszerny, ale postaram się powiedzieć o kilku rzeczach w sposób, który państwa nie zanudzi. W ciągu roku w Europie notuje się ponad 2 mln zawinięć do portów. To ciekawa wiadomość. Powtórzę – w ciągu roku do wszystkich europejskich portów odnotowujemy ponad 2 mln zawinięć statków. Administracja, czyli wszystko, co wiąże się z tymi zawinięciami do portów, pochłania w skali roku w krajach Unii ponad 4,6 mln godzin pracy. Wprowadzając tę dyrektywę, Unia Europejska obwieszcza, że szacuje, iż dzięki temu wystąpią bardzo konkretne i wymierne korzyści. Chodzi o oszczędności. W okresie 2020–2030 mamy z tego tytułu zaoszczędzić 25 mln godzin pracy.

Jako bankowiec mam pewną manierę i wszystko przeliczam. W materiałach autorzy piszą o 25 mln godzin pracy, co przekłada się na 720 mln euro. Wykonałem szybkie obliczenie i wyszło mi, że urzędnik, który zajmuje się prostą buchalterią, zarabia 28 euro na godzinę, co po przeliczeniu po obecnym kursie i przy założeniu pracy przez 160 godzin w miesiącu daje zarobek na poziomie 19 600 zł. Takie są założenia Unii Europejskiej. Nie mówię o tym dlatego, że jestem posłem na Sejm i zarabiam mniej, tylko chcę w ten sposób zwrócić uwagę Wysokiej Komisji, w jakich obszarach się tutaj poruszamy.

Moją uwagę przykuła jeszcze jedna sprawa. Chodzi o to, że popierając tę dyrektywę, której celem – przypominam – jest usprawnienie, ułatwienie i przyspieszenie pewnych czynności, jednocześnie w konkluzjach rząd polski zwraca uwagę, iż obawia się, czy nie zostaną narzucone nadmierne obciążenia administracyjne. Osobiście nie widzę w tym jakiejś wielkiej sprzeczności, ale pewna lekka dychotomia występuje. Warto się zastanowić, czy przy okazji oszczędności i redukcji nie otrzymamy tzw. wzrostu przez podział, czyli czy w wyniku oszczędzania nie wygenerujemy większych kosztów. Planowane koszty nie są jakieś zabójcze, wynoszą bowiem około 1 mln rocznie.

Podpisuję się pod tym wnioskiem i zachęcam wszystkich członków Wysokiej Komisji do poparcia takiego stanowiska, chociaż rozumiem występujące z tym zakresie wahania. Byłbym jednak zobowiązany, gdyby koleżanki i koledzy posłowie przychylili się do mojej opinii. Wnoszę o poparcie projektu tego rozporządzenia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję panu posłowi. Otwieram dyskusję. Pan poseł Wojtkiewicz, bardzo proszę.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Rozumiem, że koreferat nie mógł być długi, ale chciałbym pana posła referenta dopytać o pewną kwestię. Panie pośle, czy pan się orientuje, ile statków przypływa do polskich portów?

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Nie i od razu mówię, że więcej nie wiem, niż wiem, na ten temat.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Jeśli tak, to proponuję, żeby – jeśli pan przygotowuje sprawozdanie – najpierw zapoznał się z pewnymi faktami, a następnie przekazał je członkom Komisji.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Na przygotowanie sprawozdania poświęciłem około dwóch godzin pracy. Szczerze się do tego przyznaję. Po pana pytaniu zrozumiałem, że być może powinienem poświęcić na to 20 godzin. Chcę zauważyć, że sprawozdanie przed Komisją stanowi okazję do pogłębiania wiedzy nas wszystkich. Postulat i uwagi kolegi przyjmuję oczywiście do siebie.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

To są ważne informacje.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Zgoda, ale przyznaję, że aż tak dokładnej analizy zagadnienia nie przeprowadziłem. Nie analizowałem także wielkości obrotów, chociaż wiem, że w tej dziedzinie mamy osiągnięcia. Wiadomo, że rynek rośnie, porty się rozwijają, funkcjonują szlaki północ–południe itd. O tych kwestiach też dyskutujemy na posiedzeniach Komisji.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Chciałbym jeszcze doprecyzować, panie pośle.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Chwileczkę, panowie. Czy pan poseł Cymański już skończył swoją wypowiedź?

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Jeśli tak, to udzielam głosu posłowi Wojtkiewiczowi. Bardzo proszę.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Dziękuję. Chciałbym zapytać, trzymając się kontekstu rozmowy, o polskie porty. Wiadomo, że planujemy rozwój szlaku via Carpatia. Temat jest zatem naprawdę bardzo istotny. Myślę, że pan powinien to wiedzieć, panie pośle, a jeśli pan tego nie wie, to chciałbym, aby na to pytanie odpowiedzieli przedstawiciele rządu.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Czy pani minister zechce odpowiedzieć na pytanie o to, jak wygląda sytuacja?

Podsekretarz stanu w MGMŻŚ Anna Moskwa:

Chętnie odpowiem, ale poproszę o doprecyzowanie pytania. O co pan poseł konkretnie pyta? Była mowa o polskich portach, o via Carpatia itd.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Już wyjaśniam. Chodzi mi o to, ile statków przyjmują rocznie polskie porty i jak to wygląda w tej chwili w porównaniu z portem w Hamburgu?

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Czy pani minister jest w stanie udzielić odpowiedzi na to pytanie? Jeśli nie dysponujecie państwo teraz szczegółowymi danymi na ten temat, to poprosimy o udzielenie odpowiedzi na piśmie.

Podsekretarz stanu w MGMŻŚ Anna Moskwa:

Podamy na piśmie dane, które interesują pana posła, a w tej chwili chciałabym tylko zwrócić uwagę na jeden istotny fakt, a mianowicie, że sama liczba jednostek wpływających do portu o niczym nie przesądza. Zdecydowanie bardziej przydatne są dane na temat dokonywanych przeładunków. Zakładam, że te dane pan poseł zna. Natomiast jeśli chodzi o liczbę jednostek, to zwracam uwagę, że do portu może zawinąć jednostka z jednym workiem na pokładzie i w takiej sytuacji niewiele to zmieni ani nie wpłynie na wysokość opłat i podatków. Ważne są przeładunki i masa przewozowa oraz który port jest portem ostatecznym.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Pani minister, poprosimy resort o przygotowanie informacji na ten temat, a następnie roześlemy ją wszystkim członkom Komisji.

Podsekretarz stanu w MGMŻŚ Anna Moskwa:

Mogę od razu podać niektóre dane spośród tych, jakie państwa interesują.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Jeśli tak, to bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MGMŻŚ Anna Moskwa:

W poprzednim roku w polskich portach przeładowaliśmy około 90 mln ton towarów. W tym roku deklarujemy, na 11 listopada, na stulecie niepodległości, 100 mln ton przeładunku w trzech głównych polskich portach. Jest to oczywiście cały czas mniej, niż się

przeładowuje w Hamburgu, ale danych na temat wielkości przeładunku w Hamburgu za miniony rok niestety nie posiadam. Dostarczę je państwu na piśmie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję, pani minister. Nie widzę więcej zgłoszeń do dyskusji. W związku z powyższym chcę zaproponować przyjęcie następującej konkluzji: **Komisja przyjęła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2018) 278 – wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy ktoś jest przeciw? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie tego punktu.

Przechodzimy do kolejnego punktu porządku dziennego. Zgodnie z pierwotnym porządkiem był to pkt II, teraz jest to pkt IV. Czy dotarł już pan poseł sprawozdawca? Widzę, że tak. Przystępujemy zatem do rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych (COM(2018) 225 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska rządu. Rząd w tej sprawie jest reprezentowany przez pana ministra Łukasza Piebiaka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. Panie ministrze, bardzo proszę o przedstawienie stanowiska rządu.

Podsekretarz stanu w MS Łukasz Piebiak:

Wysoka Komisjo, rozpatrywany projekt rozporządzenia ma na celu wprowadzenie w całej Unii jednolitej procedury zabezpieczenia i przekazywania organom ścigania dowodów elektronicznych od dostawców usług elektronicznych, którzy nie mają siedziby na terytorium państwa członkowskiego, w którym prowadzone jest postępowanie karne. Projektowanemu rozporządzeniu towarzyszy projekt dyrektywy o przedstawicielach prawnych do spraw gromadzenia dowodów. Został on przeze mnie omówiony wcześniej. Obydwa projekty stanowią łącznie pakiet legislacyjny, którego celem jest zabezpieczenie możliwości efektywnego pozyskiwania elektronicznych dowodów popełnienia przestępstwa.

Projektowane rozporządzenie dotyczy tylko postępowania karnego. Umożliwi ono sprawniejsze pozyskiwanie przez organy ścigania dowodów w postaci danych elektronicznych. Zostanie to osiągnięte poprzez umożliwienie uprawnionym organom bezpośredniego wystąpienia do dostawców usług elektronicznych z nakazem zabezpieczenia lub nakazem wydania dowodów elektronicznych. Obowiązkiem współpracy zostaną objęci dostawcy usług elektronicznych, usług łączności elektronicznej, portali społecznościowych, internetowych platform handlowych, dostawcy usług hostingowych oraz infrastruktury internetowej, takiej jak rejestr adresów IP i nazw domen internetowych. Rozporządzenie ma także regulować kwestię odmowy udostępnienia danych. Kontrolę stosowania projektowanych przepisów mają sprawować organy państwa, w którym ma siedzibę przedstawiciel prawny zobowiązanego dostawcy.

Stanowisko polskiego rządu wobec projektu jest pozytywne. Popieramy dalsze prace nad projektem dyrektywy. Uważamy, że dzięki nowym procedurom dowody w postaci danych elektronicznych będą mogły być pozyskiwane bez utrudnień, analogicznie jak w sytuacji, gdyby znajdowały się one na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Na uznanie zasługuje przede wszystkim dostosowanie sposobu rozumienia podstaw jurysdykcji w sprawach karnych do nowych uwarunkowań, które dotyczą szeroko pojętej przestrzeni wirtualnej. W opinii rządu zasada terytorialności pozostaje podstawowym wyznacznikiem jurysdykcji, ale odnosić się powinna jedynie do miejsca popełnienia przestępstwa lub zaistnienia jego skutku, a nie do lokalizacji samych danych elektronicznych czy też siedziby dostawcy. Projekt odchodzi od stosowania zasady terytorialności w stosunku do danych elektronicznych, co zasługuje na poparcie. Zdaniem rządu odejście od tej zasady w przypadku danych elektronicznych powinno mieć jednak charakter konsekwentny, bez przenoszenia uprawnień decyzyjnych na organy państwa, które dostawca usług elektronicznych wybrał sobie na swoją siedzibę.

Chciałbym podkreślić, że zasadniczy element proponowanych rozwiązań stanowi zasada bezpośredniego występowania przez organy państwa członkowskiego do dostawcy

usług elektronicznych, którego siedziba znajduje się w innym państwie członkowskim Unii. To rozwiązanie zasługuje na pełne poparcie. W trakcie dalszych negocjacji polski rząd będzie dążył do utrzymania tego rozwiązania w tekście projektu. W pewnych sytuacjach bezpośrednie wykonanie pochodzącego z zagranicy nakazu może być jednak niezgodne z prawem krajowym wezwanego dostawcy usług elektronicznych lub chronionymi interesami państwa trzeciego. W takim przypadku projekt zakłada procedurę współpracy organu wydającego nakaz, dostawcy usług elektronicznych i organów państwa siedziby dostawcy. Jest to tzw. postępowanie odwoławcze. Polski rząd stoi na stanowisku, że taka sytuacja powinna być wyjątkowa i należy ją uregulować w przejrzysty sposób. Dodatkowo opowiadamy się za wprowadzeniem do projektu rozwiązań umożliwiających przechwytywanie danych w czasie rzeczywistym, a nie jedynie za ich zabezpieczeniem i dostępem do nich w trybie ex post. Brak tego rodzaju rozwiązania może prowadzić do utraty dowodów istotnych z punktu widzenia postępowania karnego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. O zabranie głosu proszę pana posła Piotra Cieślińskiego.

Poseł Piotr Cieśliński (PO):

Panie ministrze, Wysoka Komisjo, nie ma wątpliwości, że potrzebne jest wprowadzenie w życie rozwiązań zawartych w projekcie rozporządzenia. Uwagi przestawione przez rząd do projektu należałoby jednak uwzględnić w dalszych pracach nad tym dokumentem. W tej chwili konieczne jest jak najszybsze wprowadzenie w życie projektowanych uregulowań.

Jeśli chodzi o stanowisko i opinię Biura Analiz Sejmowych na temat rozpatrywanego projektu, to warto zaznaczyć, że generalna ocena projektu jest pozytywna, podobnie jak w stanowisku rządu...

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Bardzo proszę państwa o uwagę, szczególnie panie posłanki.

Poseł Piotr Cieśliński (PO):

Dziękuję za reakcję, pani przewodnicząca. Wracając do opinii BAS, należy zauważyć, iż znajdują się w niej także krytyczne uwagi. Po pierwsze, wskazuje ona, iż odejście od jurysdykcyjnej zasady terytorialności w odniesieniu do danych elektronicznych powinno mieć konsekwentny charakter, bez przenoszenia uprawnień decyzyjnych na organy państwowe kraju, który dostawca usług elektronicznych wybrał sobie na siedzibę. Pan minister także zwrócił na to uwagę. Podzielam to stanowisko w całości.

Po drugie, jeśli chodzi o procedurę przewidzianą w rozporządzeniu w zakresie współpracy organu wydającego nakaz, dostawcy usług elektronicznych i organów państwa siedziby dostawcy, chodzi o przypadek, kiedy bezpośrednie wykonanie pochodzącego z zagranicy nakazu może być niezgodne z prawem krajowym wezwanego dostawcy usług elektronicznych lub chronionymi interesami państwa trzeciego, rząd zwrócił uwagę, że taka sytuacja powinna być wyjątkiem i należy ją uregulować w sposób przejrzysty i nieco bardziej skrótowy. Chodzi m.in. o ograniczenie liczby etatów.

Po trzecie, w kontekście efektywności współpracy z dostawcami podlegającymi poza prawem europejskim prawu państw trzecich konieczne jest oparcie tej współpracy na zasadzie równowagi pomiędzy zobowiązaniami wynikającymi z reżimów prawnych i wzajemnego respektowania tych zobowiązań przez organy państw członkowskich oraz państw trzecich. W zależności od sytuacji negocjacyjnej rząd w trakcie dalszych prac nad projektem będzie dążył do osiągnięcia wymienionych wyżej celów. Będziemy tym działaniom gorąco kibicować.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Poseł Piotr Cieśliński (PO):

Jeszcze chwilkę, pani przewodnicząca. Po czwarte, w celu zapewnienia większej skuteczności proponowanych regulacji rząd opowiada się za wprowadzeniem do projektu

rozwiązań umożliwiających przechwytywanie danych elektronicznych w czasie rzeczywistym, a nie jedynie za ich zabezpieczaniem i dostępem w trybie ex post. Brak takiego rozwiązania może skutkować utratą dowodów istotnych z punktu widzenia postępowania karnego. Analogiczne zastrzeżenie zgłosiło kilka innych państw członkowskich Unii. Ich stanowisko w tej kwestii jest zgodne ze stanowiskiem naszego rządu.

Poza przedstawionymi wyżej Biuro Analiz Sejmowych nie zgłasza innych uwag ani zastrzeżeń do przedstawionego projektu. BAS uznaje racje przedstawione przez stronę rządową za przekonujące i uzasadnione. Moja opinia na ten temat jest podobna, ale trzeba zaznaczyć, że przedstawiona propozycja powinna zapewniać, w mojej ocenie, większą pewność prawną przedsiębiorcom, zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę ich prawo do wolności prowadzenia działalności gospodarczej. Z podobną kwestią mamy do czynienia w przypadku ustawy o cyberbezpieczeństwie, której trzecie czytanie odbywa się dzisiaj. Ważne jest także zapewnienie odpowiedniej ochrony danych osobowych użytkowników usług, poufności komunikacji i prywatności. Zaproponowane normy w tym zakresie zdają się nie być dostatecznie starannie przeanalizowane, szczególnie jeśli chodzi o praktyczną możliwość wykonania tych przepisów, jak i od strony obciążenia przedsiębiorców. Nowe przepisy powinny usprawnić dynamikę procesu wymiany informacji, ale jednocześnie zapewnić usługodawcom i użytkownikom pewność, że żądanie uprawnionego organu wystosowane na podstawie rozporządzenia będzie celowe i proporcjonalne. Apeluję, żebyśmy pamiętali o przedsiębiorcach. Ich zdanie jest bardzo istotne, a ich prawa powinny być respektowane. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Czy pan minister chciałby się odnieść do tego, co usłyszeliśmy przed chwilą? Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MS Łukasz Piebiak:

Dosłownie jedno zdanie, pani przewodnicząca. Pragnę uspokoić pana posła i powiedzieć, że pamiętamy o przedsiębiorcach, podobnie jak pamiętamy o wszystkich zainteresowanych tymi regulacjami. Jeśli natomiast chodzi o sugestię pana posła, abyśmy nie przesadzali za bardzo z uwagami, bo ten akt prawny musi szybko wejść w życie, chcę powiedzieć, że Austria, która objęła prezydencję, podchodzi do tego projektu bardzo ambitnie. Wiele terminów zostało już wyznaczonych i wszystko wskazuje na to, że negocjacje będą się toczyły bardzo dynamicznie. Zobaczymy, czy Austriacy ze wszystkim zdążą. Prezydencja to tylko pół roku, a materia jest bardzo skomplikowana. Generalnie rzecz biorąc można powiedzieć, że Austriacy są dobrze zorganizowani, więc jest szansa, że także nam dobrze zorganizują pracę nad tym projektem. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń. Wobec tego chciałabym zaproponować następującą konkluzję: **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2018) 225 – wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie słyszę sprzeciwu. Dziękuję. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu pierwotnie oznaczonego jako pkt II.

Przechodzimy do pkt. V, czyli do spraw bieżących. Informuję, że kolejne posiedzenia Komisji odbędą się w dniach 17–20 lipca. Z góry uprzedzam, że zwołamy posiedzenie także w piątek, po głosowaniach sejmowych. Na kolejnym posiedzeniu Sejmu planujemy aż 9 posiedzeń Komisji, a do tego odbędzie się jeszcze posiedzenie podkomisji. Proszę się przygotować na bardzo wytężoną pracę.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawach bieżących? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V. Informuję, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół zostanie wyłożony w sekretariacie Komisji. Zamykam posiedzenie.